

Sygn. akt I ACa 897/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Krzysztof Chojnowski
Sędziowie	:	SSA Elżbieta Bieńkowska (spr.) SSA Jadwiga Chojnowska
Protokolant	:	Urszula Westfal

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2014 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa(...)w **W.**

przeciwko **D. G.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 5 lipca 2013 r. sygn. akt I C 185/13

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.**

UZASADNIENIE

Powód (...)w W. w pozwie wniesionym w dniu 19 grudnia 2012 roku domagał się wydania nakazu zapłaty przeciwko pozwanemu D. (...) kwoty 98.110,16 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w drodze cesji nabył wierzytelność w stosunku do pozwanego z umowy kredytowej, która zawarł on w dniu 12 lutego 2007 roku z (...) Bank S.A..

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od tego nakazu pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia.

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2013 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 98.110,16 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19 grudnia 2012 roku oraz kwotę 8523 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Wyrok ten Sąd wydał w oparciu o następujące ustalenia i ocenę.

W dniu 12 lutego 2007 roku pozwany zawarł z (...) Bank S.A. z/s w K. umowę kredytową, na podstawie której Bank udzielił mu kredytu w kwocie 53.848,92zł z obowiązkiem jego spłaty do 15 lutego 2013 roku. Kredyt ten był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej wynoszącej na dzień zawarcia umowy 18.90 % w stosunku rocznym. W umowie stron zawarto zapis dotyczący uprawnienia Banku do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonywania przez kredytobiorcę zobowiązań wynikających z umowy.

W dniu 12 listopada 2008 roku (...) Bank S.A. wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny na kwotę 59.108,32zł. Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2008 r. sygn. akt X Co 2708/08 Sąd Rejonowy w Olsztynie nadał w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności.

Uprawnienie wierzyciela (...) Bank S.A. z/s K. przeszło na (...) Bank Spółka Akcyjna w W., na rzecz którego postanowieniem z dnia 24 listopada 2011r. Sygn. akt X Co 634/11 Sąd Rejonowy w Olsztynie nadał w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. W oparciu o to postanowienie (...) Bank S.A. w W. wszczął egzekucję komorniczą.

W dniu 30 września 2011r. (...) Bank Spółka Akcyjna w W. na podstawie warunkowej umowy sprzedaży sprzedał przedmiotową wierzytelność powodowi. Własność tej wierzytelności została przeniesiona na powoda na podstawie aneksu z 12 stycznia 2012r.

Pismami z dnia 13 czerwca 2012r. powód zawiadomił pozwanego o zmianie wierzyciela, a następnie pismem z dnia 17 września 2012r. wezwał powoda do zapłaty należności.

W tak ustalonym stanie faktycznym, roszczenie powoda Sąd pierwszej instancji uznał za zasadne, a zarzut przedawnienia roszczenia za chybiony.

Sąd wskazał, że bezsporne jest, że w dniu 12 lutego 2007r. powód zawarł z (...) Bank S.A. z/s w K. umowę kredytową oraz że wobec braku spłaty przez pozwanego zaciągniętego kredytu Bank ten w dniu 12 listopada 2008r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny na kwotę 59.108,32zł.

Wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego na podstawie art. 97 ustawy z dnia 19 sierpnia 1997r. prawo bankowe (tj. Dz. U. z 2012r.poz 1376) jest czynnością zmierzająca do dochodzenia roszczenia. Tytuł taki może być podstawą egzekucji prowadzonej na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności., która w tym wypadku została nadana postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 30 grudnia 2008r. Sygn. akt X Co 2708/08.

Uprawnienie wierzyciela (...) Bank S.A. z/s K. przeszło na (...) Bank Spółka Akcyjna w W., na rzecz którego postanowieniem z dnia 24 listopada 2011r. Sygn. akt X Co 634/11 Sąd Rejonowy w Olsztynie nadał w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. W oparciu o to postanowienie (...) Bank S.A. w W. wszczął egzekucję komorniczą.

Dalej Sąd wskazał, że zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą w celu dochodzenia lub ustalenie albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Jako przykład czynności procesowych przerywających bieg przedawnienia wskazuje się

w orzecznictwie między innymi złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności sądowemu lub pozasądowemu tytułowi egzekucyjnemu (wyrok SN z dnia 17 grudnia 2004r. II CK 276/04 LEX nr 284135.) także nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (wyrok SN z 6 października 2004r. I CK 71/ 04 OSP 2005/12/146) Przerwanie biegu terminu przedawnienia ma skutek niweczący w stosunku do biegu tego terminu co oznacza , że czas terminu przedawnienia, który upłynął do czasu zaistnienia przerwy uważa się za niebyły. Dłużnik po przerwaniu biegu terminu przedawnienia znajduje się w takim położeniu prawnym, jaki istniał gdy jego roszczenie stało się wymagalne. Zgodnie z art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, a bieg terminu przedawnienia zaczyna biec od następnego dnia po zakończeniu przerwy. Termin przedawnienia roszczenia banku wobec osoby niebędącej przedsiębiorcą wynosi trzy lata. Zgodnie jednak z powyższym podjęcie przez Bank czynności zmierzających do zaspokojenia roszczenia przerywa bieg przedawnienia (wyrok SN z dnia 10 października 2003r. II CK 113/02 OSP 2004/11/141).

Odnosząc powyższe uwagi natury ogólnej do realiów niniejszej sprawy, Sąd uznał, że pierwsze przerwanie biegu przedawnienia miało miejsce w dacie złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, który został uwzględniony w postanowieniu o nadaniu klauzuli wykonalności z dnia 30 grudnia 2008r. Sygn. akt X Co 2708/08. Od 31 grudnia 2008r. bieg rozpoczął zatem nowy trzyletni termin przedawnienia roszczenia. W dniu 30 września 2011r. tj w dacie warunkowej umowy sprzedaży przez (...) Bank (...) S.A. w W. roszczenie Banku nie było zatem przedawnione. Sąd podkreślił, że G. Bank (...) po zawarciu warunkowej umowy sprzedaży wierzytelności, a przed przeniesieniem własności tej wierzytelności na powoda w dniu 12 stycznia 2012r., wystąpił z wnioskiem o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wydolności na swoją rzecz, którą uzyskał na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Olsztynie z 24 listopada 2011r. Sygn. akt X Co 634/11 i na podstawie której złożył wniosek do Komornika Sądowego o wszczęcie egzekucji, o czym dłużnik został zawiadomiony w dniu 23 stycznia 2012r.

Odnosząc się do uprawnienia powoda do dochodzenia przedmiotowej wierzytelności, Sąd pierwszej instancji wskazał, że przedmiotem przelewu wierzytelności może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie dysponować. Ponadto wierzytelność ta powinna być w sposób dostateczny zindywidualizowana, choćby przez wyraźne oznaczenie stosunku zobowiązaniowego, z którego ta wierzytelność wynika (por wyrok SN z dnia 5 listopada 1999r. III CKN 423/98 OSN 2000/5/92). W doktrynie i orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że na podstawie umowy cesji wierzytelności na nabywcę przechodzą wraz ze zbywaną wierzytelnością uprawnienia kształtujące. Jednocześnie powszechny jest pogląd, że niedopuszczalne jest przeniesienie samych uprawnień kształtujących, bez wierzytelności i pozostałych elementów strony wierzycielskiej. Pozwany o przelewie wierzytelności został zawiadomiony pismami z dnia 13 czerwca 2012r. i zgodnie z art. 513 § 1 k.c. przysługiwały mu przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy. Pozwany uznając roszczenie za przedawnione pozostawił pisma kierowane do niego przez powoda bez odpowiedzi.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd powołał art. 98 k.p.c.

Wyrok ten w całości apelacją zaskarżył pozwany, wnosząc o jego uchylenie. Zarzucił, że wydanie kolejnego tytułu wykonawczego na tę samą wierzytelność jest całkowicie bezzasadne. Może bowiem prowadzić do wielokrotnego dochodzenia tej samej wierzytelności przez różne podmioty na podstawie różnych tytułów, tj. bankowego tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności i skarżonego wyroku. Obecny wierzyciel – zdaniem skarżącego – winien uzyskać klauzulę wykonalności na posiadanym przez siebie, istniejącym tytule egzekucyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Okoliczności faktyczne w rozpoznawanej sprawie są bezsporne. Sąd Apelacyjny przyjmuje zatem za własne prawidłowo poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia, aprobując jednocześnie wyprowadzone na podstawie tych ustaleń wnioski i ocenę prawną.

Nietrafny jest pogląd skarżącego, że nie jest możliwe zasądzenie świadczenia na rzecz będącego nabywcą wierzytelności funduszu sekurytyzacyjnego w sytuacji, w której istnieje tytuł wykonawczy wydany na rzecz zbywcy będącego bankiem.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano co prawda, że dopuszczalne jest nadanie klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności także w wypadku, w którym przed przeniesieniem wierzytelności sąd nadał klauzulę wykonalności na rzecz zbywcy (por. m.in. uchwała z dnia 4 sierpnia 1992 r., III CZP 94/92, OSNCP 1993, nr 3, poz. 32), jednak wyrażono również pogląd, iż art. 788 § 1 k.p.c. nie stanowi podstawy do nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi wykonawczemu na rzecz nabywcy uprawnienia stwierdzonego tym tytułem. Nie jest bowiem dopuszczalne nadanie klauzuli wykonalności na rzecz niebędącego bankiem nabywcy wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym po zaopatrzeniu go w sądową klauzulę wykonalności (por. uchwała z dnia 18 kwietnia 1996 r., III CZP 194/95, OSNC 1996, nr 7-8, poz. 101, uchwała z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC 2005, nr 6, poz. 98).

W uzasadnieniu tego stanowiska wskazano, że prawo wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych stanowi przywilej banków, polegający na ułatwieniu dochodzenia wierzytelności wynikających z czynności bankowych. Takiego przywileju ustawodawca nie nadał funduszom sekurytyzacyjnym, które są z reguły nabywcami wierzytelności banków. Nabycie wierzytelności banku nie uprawnia ich zatem do wystawienia sekurytyzacyjnego tytułu egzekucyjnego, jak też nie mogą uzyskać klauzuli wykonalności na swoją rzecz, powołując się na nabycie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym wydanym na rzecz banku. W konsekwencji, fundusz sekurytyzacyjny, będący nabywcą wierzytelności banku, musi dochodzić tej wierzytelności przed sądem, a wyciągi z ksiąg rachunkowych funduszu mogą stanowić podstawę wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r., III CZP 65/09, OSNC 2010, nr 4, poz. 51).

Odnosząc się do argumentacji skarżącego dotyczącej niebezpieczeństwa prowadzenia egzekucji tej samej wierzytelności przez różne podmioty na podstawie różnych tytułów egzekucyjnych zaopatrzonych w klauzulę wykonalności wskazać trzeba, że wprawdzie sytuacja, w której mogą w obrocie prawnym funkcjonować dwa tytuły wykonawcze dotyczące tej samej wierzytelności nie jest prawidłowa, jednak negatywnym skutkiem takiego stanu rzeczy zapobiega żądanie - na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. - pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu nadano klauzulę wykonalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2005 r., V CK 152/05, niepubl.

Z przedstawionych względów Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów apelacji, a dzieląc także ocenę Sądu pierwszej instancji odnoszącą się do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania odwoławczego postanowiono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.